

Przedmiotowe ocenianie z biologii (zakres podstawowy, zakres rozszerzony)

Podstawa prawna

1. Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 z późniejszymi zmianami)

2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. 2015.843)

3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. poz. 977 oraz z 2014 r. poz. 803)

4. Statut I Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki w Turku – Rozdział VI § 35 – Zasady Wewnątrzszkolnego Systemu Oceniania.

5. Program nauczania.

Cele oceniania

1. Bieżące i systematyczne obserwowanie postępów ucznia w nauce
2. Uświadomienie uczniom stopnia opanowania wiadomości i umiejętności przewidzianych w podstawach programowych oraz ewentualnych braków w tym zakresie.
3. Pobudzanie rozwoju umysłowego ucznia, jego uzdolnień i zainteresowań przedmiotem.
4. Wdrażanie ucznia do samokontroli i systematycznej pracy
5. Okresowe i roczne podsumowanie wiadomości i umiejętności oraz określenie na jej podstawie stopnia opanowania materiału programowego przewidzianego na dany semestr.

Przewidywane formy kontroli

1. Formy ustne:
 - odpowiedzi z trzech ostatnich lekcji
 - wypowiedzi w klasie (aktywność, prezentacje)
2. Formy pisemne:
 - kartkówki
 - sprawdziany

3. Inne prace

- projekty
- eksperymenty biologiczne

Zasady przeprowadzania kontroli

1. Aktywność oceniana jest systemem plusów (+) i tak:

5 plusów (+) uzyskanych w ciągu semestru daje ocenę bardzo dobrą

4 plusy (+) uzyskane w ciągu semestru daje ocenę dobrą (przy akceptacji ucznia)

3 plusy (+) uzyskane w ciągu semestru dają ocenę dostateczną (przy akceptacji ucznia)

2. Kartkówki sprawdzające wiadomości i umiejętności ucznia z trzech ostatnich lekcji nie muszą być zapowiedziane

3. Sprawdziany są zapowiedziane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem

4. Kartkówki są sprawdzane w ciągu tygodnia i oddawane uczniowi do wglądu

5. Sprawdziany są poprawiane w terminie dwutygodniowym, omówione na lekcji i oddane uczniowi do wglądu

6. W przypadku, gdy uczeń nie uczestniczy w sprawdzianie, bez względu na przyczynę uczeń ma obowiązek poddania się formie sprawdzania osiągnięć w trybie określonym przez nauczyciela, nie później jednak niż dwa tygodnie od przybycia do szkoły.

a) nie przystąpienie w drugim terminie do sprawdzianu bez ważnej przyczyny skutkuje oceną niedostateczną

b) jeśli uczeń jest nieobecny w dniu sprawdzianu tylko na pojedynczej godzinie otrzymuje automatycznie ocenę niedostateczną ze sprawdzianu

c) zaliczanie sprawdzianu w drugim terminie uniemożliwia poprawę w przypadku, gdy uczeń bez ważnego powodu nie przystąpił do pierwszego terminu sprawdzianu.

7. Oceny są jawne

8. Każdej formie oceniania odpowiada jedna ocena częściowa w dzienniku

9. Uczeń ma prawo do jednokrotnej próby poprawiania oceny ze sprawdzianu w trybie uzgodnionym z nauczycielem w ciągu dwóch tygodni. Jeśli uczeń nieobecny na sprawdzianie, nie przystąpi do niego w terminie ustalonym przez nauczyciela otrzymuje ocenę niedostateczną.

10. Stopnie śródroczne i roczne określające ogólny poziom wiadomości i umiejętności ucznia przewidzianych w wymaganiach edukacyjnych na dany okres lub rok szkolny nie są ustalane jako średnia arytmetyczna stopni częściowych.

11. O przewidywanej dla ucznia śródrocznej lub rocznej ocenie niedostatecznej nauczyciel informuje ucznia i wychowawcę na 2 tygodnie przed posiedzeniem klasyfikacyjnym Rady Pedagogicznej.

12. Zaproponowana przez nauczyciela ocena śródroczna lub roczna może być przez ucznia poprawiona na zasadach ustalonych przez nauczyciela

13. Stopień ustalony przez nauczyciela jest ostateczny

14. Ustalona w wyniku klasyfikacji roczna ocena niedostateczna może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu poprawkowego na zasadach ustalonych w statucie szkoły

15. Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą zgłosić zastrzeżenia do dyrektora szkoły, jeżeli uznają, że ocena roczna została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny.

16. Uczeń może zgłosić nieprzygotowanie do lekcji bez podania przyczyny (nie dotyczy zapowiedzianych sprawdzianów) 1 raz w semestrze przy jednej lub dwóch godzinach przedmiotu w tygodniu, 2 razy w semestrze przy trzech lub więcej godzinach biologii w tygodniu.

17. Bieżące informacje o osiągnięciach ucznia będą przekazywane ustnie.

18. W przypadku niepokojących wyników (np. uzyskanie dwóch kolejnych ocen niedostatecznych ze sprawdzianów) lub braku postępów w nauce informujemy ucznia i rodzica.

Skala ocen

Oceny cząstkowe:

- Celujący 6
- Bardzo dobry 5; 5+; 5-
- Dobry 4; 4+; 4-
- Dostateczny 3; 3+; 3-
- Dopuszczający 2; 2+; 2-
- Niedostateczny 1; 1+

Oceny semestralne lub roczne (przy ocenach semestralnych dopuszcza się + i -)

- Celujący 6
- Bardzo dobry 5
- Dobry 4
- Dostateczny 3
- Dopuszczający 2
- Niedostateczny 1

Prace pisemne oceniane są w skali punktowej i przeliczane na oceny, według skali

Procent uzyskanych punktów	stopień
0 - 39	niedostateczny

40 - 50	dopuszczający
51 – 70	dostateczny
71 - 85	dobry
86 - 95	bardzo dobry
96 - 100	celujący

Ustala się następujące ogólne kryteria stopni:

Stopień **celujący** otrzymuje uczeń, który :

- posiada wiedzę i umiejętności wykraczające poza program nauczania przedmiotu
- samodzielnie i twórczo rozwija własne uzdolnienia
- biegle posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych z programu nauczania danej klasy, proponuje nietypowe rozwiązania zadań
- osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach na szczeblu wojewódzkim, regionalnym lub ogólnopolskim

Stopień **bardzo dobry** otrzymuje uczeń, który:

- opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem nauczania przedmiotu w danej klasie
- poprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, rozwiązuje samodzielnie problemy teoretyczne i praktyczne objęte programem nauczania
- potrafi zastosować posiadaną wiedzę do rozwiązywania zadań i problemów w nowych sytuacjach

Stopień **dobry** otrzymuje uczeń, który:

- opanował materiał nauczania w stopniu zadowalającym
- poprawnie stosuje wiadomości
- rozwiązuje poprawnie typowe zadanie teoretyczne lub praktyczne

Stopień **dostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- opanował podstawowe wiadomości i umiejętności określone programem nauczania pozwalające na zrozumienie najważniejszych zagadnień
- rozwiązuje typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim stopniu trudności

Stopień **dopuszczający** otrzymuje uczeń, który:

- ma braki w zakresie opanowanej wiedzy, ale samodzielnie lub z niewielką pomocą nauczyciela wykonuje zadania lub ćwiczenia o niewielkim stopniu trudności
- wykazuje się znajomością i rozumieniem najprostszych pojęć i terminów biologicznych

Stopień **niedostateczny** otrzymuje uczeń, który:

- nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności wynikających z programu nauczania
- nie radzi sobie ze zrozumieniem najprostszych pojęć i terminów biologicznych
- nie potrafi, nawet z pomocą nauczyciela, który zadaje pytania pomocnicze wykonać najprostszych zadań
- nie wykazuje chęci współpracy w celu uzupełnienia braków i nabycia podstawowej wiedzy i umiejętności.

Ustala się następujące dostosowania dla uczniów z opiniami i orzeczeniami z poradni pedagogiczno-psychologicznej:

- prace pisemne uczniów z dysortografią i dysgrafią będą oceniane zgodnie z ogólnymi kryteriami przedmiotowymi jednak na ich ocenę nie wpłyną błędy ortograficzne i przestawienia liter w poszczególnych wyrazach
- uczeń z dysgrafią ma prawo podać poprawną nazwę zjawiska lub zależności biologicznej ustnie, jeżeli popełnił błąd literowy w pracy pisemnej
- zestawy zadań dla uczniów z orzeczeniami będą miały zwiększoną ilość poleceń związanych z doborem słów, oceną prawdy i fałszu, tak aby zmniejszyć możliwość popełnienia błędu wynikającego z dysfunkcji ucznia
- jeżeli uczeń ma orzeczenie o wydłużonym czasie pracy dopuszcza się przygotowanie dla niego oddzielnego zestawu pytań lub zmniejszenie ilości zadań w arkuszu przeznaczonym dla pozostałych uczniów
- uczniowie niedowidzący otrzymują powiększone karty pytań, dopuszczalne jest wykorzystanie przez nich w czasie prac pisemnych wykorzystanie lupy i szkieł powiększających w czasie analizy schematów i wykresów
- w zależności od stopnia dysfunkcji uczeń z orzeczeniem może zaliczać materiał podzielony na mniejsze partie po wcześniejszym ustaleniu harmonogramu zaliczeń z prowadzącym nauczycielem
- uczniowie mający problem z wypowiedziami pisemnymi po ustaleniu z nauczycielem mogą wybrane działy zaliczyć w formie ustnej- ocena zgodna z ogólnymi kryteriami oceniania

- dopuszcza się by odpowiedź ustna ucznia była wsparta przygotowanymi przez niego samodzielnie prezentacjami, pokazami graficznymi, fotografiami lub wykonanymi indywidualnie preparatami i plakatami
- ocenianie będą prezentacje na forum klasy doświadczeń wykonanych poza szkołą (termin i tematyka ustalona wcześniej z prowadzącym zajęcia)
- w systemie oceniania i monitorowania postępów uwzględnione zostaną indywidualne wskazówki zawarte w orzeczeniach i opiniach poszczególnych uczniów – opracowanie ich nastąpi po konsultacji z wychowawcą i prawnymi opiekunami ucznia.

Dostosowania dla uczniów z opiniami PPP- wskazówki do pracy

DYSLEKSJA

-uwzględniać mniejsze możliwości dziecka dyslektycznego w zakresie czytania niż możliwości przeciętnie zdolnego ucznia – zmniejszyć długość poleceń i tekstów naukowych przeznaczonych do samodzielnej pracy

- nie wymagać głośnego czytania poleceń w trakcie lekcji
- korygować błędy poprzez właściwą prezentację, nie poprzestając na zachęcie do powtórnego prawidłowego odczytania
- zwracać uwagę na tempo i technikę czytania oraz na poziom rozumienia tekstu
- nie przyśpieszać tempa czytania- przedłużyć czas pracy z tekstem
- należy się liczyć z tym, że uczeń może mieć trudności w szybkim i poprawnym wyborze właściwej odpowiedzi przy zadaniach tekstowych, mimo dobrej znajomości tematu.

DYSORTOGRAFIA

- uwzględniać mniejsze możliwości w zakresie pisania dziecka dyslektycznego niż możliwości przeciętnie zdolnego ucznia
- w ocenie pracy nie uwzględniać błędów ortograficznych
- uzmysławiać praktyczną wartość korzystania z zasad ortograficznych
- wyrabiać u ucznia nawyk pracy ze słowniczkiem ortograficznym, a podczas klasówek pozwalać na korzystanie z niego
- zwracać uwagę na częstotliwość i rodzaj błędów w pisaniu, śledzić ich dynamikę, by móc docenić każdą poprawę
- zwiększać limit czasu na pisanie sprawdzianów

DYSGRAFIA

- indywidualnie traktować dziecko leworęczne i z obniżoną sprawnością motoryczną ze względu na niski poziom estetyczny zeszytów
- wyrównywać opóźnienia motoryczne
- kształtować i utrwalać prawidłowe nawyki motoryczne
- zastąpić niektóre sprawdziany pisemne indywidualnymi sprawdzianami ustnymi
- dopuścić możliwość wykonania prac pisemnych przy użyciu komputera, maszyny do pisania

METODY I FORMY PRACY Z UCZNIEM DYSLEKTYCZNYM W TYM Z DYSORTOGRAFIĄ I DYSGRAFIĄ

- wspomagać zapamiętywanie, angażując wzrok, słuch, dotyk, ruch oraz włączając kojarzenie
- utrwać materiał w dłuższym czasie, stosując więcej powtórzeń
- dostosować ilość czasu potrzebnego do wykonania zadania do tempa pracy ucznia
- nie „wrywać” dzieci dyslektycznych do natychmiastowej odpowiedzi, ponieważ mają trudności z szybkim przypomnieniem sobie nazw, terminów, praw i zależności biologicznych
- ilość zadawanych prac dostosować do możliwości dziecka
- robić krótkie przerwy lub zmieniać rodzaj aktywności podczas zajęć ze względu na zwiększoną męczliwość dziecka
- posadzić ucznia blisko siebie, aby lepiej koncentrował uwagę, aby móc go obserwować i pomóc mu w razie potrzeby
- dopuścić w pewnych sytuacjach możliwość nagrania lekcji na dyktafon
- w miarę możliwości pozostawić uczniowi więcej czasu na samodzielną pracę (również z podręcznikiem) lub umożliwić jej wykonanie w domu (np. referaty).

SPOSOBY OCENIANIA UCZNIĄ Z DYSLEKSJĄ, DYSORTOGRAFIĄ I DYSGRAFIĄ

- stosować wobec ucznia z dysleksją rozwojową łagodniejsze kryteria oceniania w zakresie tych sprawności i umiejętności, które sprawiają mu szczególne problemy
- uwzględniać różne czynniki wpływające na jakość pracy
- udzielać informacji zwrotnej na temat postępów w nauce, poziomu przyswajania wiedzy, sfer wymagających dodatkowej pracy
- ocena powinna dotyczyć głównie poprawności wypowiedzi ustnych i strony merytorycznej prac pisemnych
- często sprawdzać wiadomości ustnie
- w klasach starszych prace pisemne oceniać opisowo przez wskazanie błędów, które stałyby się materiałem do indywidualnej pracy związanej z ich poprawą
- uwzględniać wszystkie osiągnięcia ucznia dostrzegane w danym przedmiocie
- nagradzać nie tylko za efekty pracy, ale również doceniać włożony wysiłek
- oceniać prace dodatkowe wychodzące poza podstawowe wymagania
- nie omawiać błędów w obecności całej klasy
- nie obniżać ocen z prac pisemnych za „brzydkie pismo”, jeśli wynika ono z mniejszej sprawności motorycznej rąk
- oceniać na jednakowych prawach brudnopis i czystopis
- u uczniów z poważną dysgrafią wskazane jest zastąpienie niektórych sprawdzianów pisemnych indywidualnym sprawdzianem ustnym.

- w ocenianiu prac pisemnych należy brać pod uwagę ich zawartość merytoryczną (wiadomości, kompozycja, logika argumentacji, właściwy dobór treści itp.) z pominięciem poprawności ortograficznej
- doceniając systematyczność ucznia można stawiać przed nim wysokie wymagania przy realizowaniu programu szkolnego (np. znajomość tematyki, zasób słownictwa i fachowej terminologii)
- uwzględniać wszystkie osiągnięcia ucznia dostrzegane w danym przedmiocie